

108672 - Geschil over verwijdering leerling gegrond; het is niet gebleken dat de school de belangen van de leerling en de school evenwichtig heeft afgewogen.

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekster], wonende te [woonplaats], verzoekster,
gemachtigde: mevrouw mr. S. Zahri

en

[schoolbestuur], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [school] te
[vestigingsplaats], verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 15 maart 2019 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de schriftelijke beslissing van verweerder van 29 januari 2019 dat hij voornemens is om [leerling] te verwijderen van [school].

Verweerder heeft op 4 april 2019 een verweerschrift ingediend.

De mondelinge behandeling van het geschil vond plaats op 7 mei 2019 te Utrecht.

Verzoekster is ter zitting verschenen en werd bijgestaan door haar gemachtigde.

Verweerder werd ter zitting vertegenwoordigd door [directeur van school] en [de voormalig mentor van leerling] op [school].

Namens [het samenwerkingsverband], is [beleidsmedewerker] ter zitting verschenen.

2. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [leerling]. [leerling] is geboren op [geboortedatum] 2003.
2. [leerling] zit het schooljaar 2018-2019 in het tweede jaar van het havo/vwo op [school] te [vestigingsplaats] (verder te noemen: de school).
3. Op 25 januari 2019 heeft [leerling] in een volle klas vuurwerk afgestoken. Verzoekster en verweerder hebben een verschillend beeld van het type vuurwerk (kindervuurwerk versus zwaarder vuurwerk).
4. Op 29 januari 2019 heeft de school per brief aan verzoekster laten weten dat de school voornemens is om [leerling] te verwijderen. In deze brief staat onder andere: "Hij heeft doordat hij de veiligheid en het gevoel van veiligheid van leerlingen en personeelsleden heeft aangetast de schoolregels ernstig overtreden. Ondanks dat uw zoon niet eerder bij een ernstig incident betrokken is geweest, ben ik vanwege de ernst van deze overtreding voornemens om tot verwijdering over te gaan."

5. In afwachting van het definitieve besluit heeft verweerder [leerling] voor onbepaalde tijd geschorst en krijgt hij thuis zijn huiswerk. Na schooltijd heeft [leerling] de mogelijkheid gekregen om met docenten te overleggen over zijn schoolwerk of toetsen te maken.
6. Op 6 februari 2019 heeft verzoekster per brief haar zienswijze en bezwaren kenbaar gemaakt tegen de schorsing en voorgenomen verwijdering. Verweerder heeft hierop gereageerd per brief van 15 februari 2019.
7. Op 5 maart 2019 heeft de teamleider van de school aan verzoekster het bericht gestuurd dat [school 2] te [vestigingsplaats] [leerling] wil inschrijven.
8. Tot deze school is [leerling] per 6 april 2019 tot en met het einde van dit schooljaar toegelaten op basis van een proefplaatsing.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

De school heeft de voorgenomen beslissing tot verwijderen niet in redelijkheid kunnen nemen omdat er geen zorgvuldig onderzoek is gedaan naar het incident en de belangen van [leerling] niet gewogen zijn. [leerling] is eerder gewisseld van school omdat hij op zijn vorige school werd gepest en daar, door afwezigheid vanwege ziekte geen goede cijfers had behaald. Op de school van verweerder gaat het vervolgens goed met [leerling]. Hij heeft vrienden en doet zijn best. Qua cijfers zou hij kunnen overstappen van Havo naar VWO.

Het vuurwerk betrof een knalrwt vallend onder categorie F1 vuurwerk, kindervuurwerk. Bij het incident zijn drie leerlingen betrokken geweest. [leerling] heeft het vuurwerk niet naar school meegenomen en hij was ook niet degene die een aansteker bij zich had. Wel is hij degene geweest die het vuurwerk heeft afgestoken in de klas. Hij heeft het vuurwerk niet diagonaal door de klas gegooid, maar naast zich, waar het terecht kwam op de tas van een medeleerling.

Aanvankelijk was alleen sprake van een schorsing. Tijdens die periode werd op sociale media door andere leerlingen tegen [leerling] al gezegd dat hij niet meer terug zou mogen komen op school. Dit wijst er volgens verzoekster op dat de schorsingsperiode niet gebruikt is voor een onderzoek naar het incident, maar dat de school bij voorbaat al wist dat ze [leerling] wilde verwijderen.

Verzoekster vindt dat de school [leerling] mocht sanctioneren voor zijn gedrag, maar zij vindt verwijdering een te zware straf. De voorgenomen verwijdering van [leerling] is niet proportioneel. [leerling] is niet eerder bij een ernstig incident betrokken geweest. [leerling] is ook al gestraft omdat hij vanaf eind januari 2019 tot 6 april 2019 van de schorsing tot de proefplaatsing, geen regulier onderwijs heeft kunnen volgen. Daarbij stelt verzoekster dat [leerling] anders behandeld is dan de andere twee betrokken leerlingen, nu deze leerlingen niet zijn verwijderd, maar slechts zijn geschorst voor één respectievelijk twee dagen. Ter zitting heeft verweerder verklaard dat sommige leerkrachten het gedrag van [leerling] zorgelijk vonden. Echter, hierover is met verzoekster nooit gesproken. Er is door de school geen ondersteuning of iets dergelijks geboden om dit vermeende gedrag van [leerling] te verbeteren.

Verzoekster wilde aanvankelijk niet dat [leerling] op een andere school geplaatst zou worden. Echter, verzoekster was bang dat haar zoon thuis een onderwijsachterstand zou oplopen. Dit vindt ze onwenselijk, temeer nu het zo goed ging met zijn resultaten. Daarom heeft ze ingestemd

met een proefplaatsing op [school 2]. [leerling] heeft het daar naar zijn zin, maar was liever op zijn oude school gebleven.

Verzoekster betwist dat de teamleider een informatief e-mailbericht heeft gestuurd naar de leerlingen over de sanctie verwijdering bij het afsteken van vuurwerk.

Standpunt verweerder

[leerling] heeft vuurwerk afgestoken in de klas tijdens een les en diagonaal door een volle klas gegooid. Hij heeft hierdoor de veiligheid van medeleerlingen, een personeelslid en zichzelf in gevaar gebracht. Dergelijk gedrag wordt door verweerder aangemerkt als ernstig en niet te tolereren en kan leiden tot verwijdering. Dat staat ook in de schoolregels. Het vuurwerk heeft een gat veroorzaakt in de tas van een medeleerling. De leerlingen en het personeel zijn enorm geschrokken. [leerling] heeft de kosten van de tas vergoed en excuses aangeboden.

De school treedt preventief op tegen vuurwerk in de school door middel van voorlichting. De teamleider heeft een e-mailbericht gestuurd naar de leerlingen dat verwijdering kan plaatsvinden wanneer zij vuurwerk afsteken op school. De mentor en de ouders hebben dit bericht mogelijk niet gezien omdat de teamleider via het leerlingvolgsysteem ook berichten kan sturen naar alleen de leerlingen.

Het vuurwerkincident heeft indruk gemaakt op de school. De school heeft dit nog niet eerder aan de hand gehad. De reden dat [leerling] in tegenstelling tot de andere twee leerlingen is verwijderd, is omdat hij degene was die het vuurwerk heeft afgestoken en diagonaal door een volle klas heeft gegooid. De leerlingen ontkennen deze gang van zaken niet, ook [leerling] zelf niet.

Na het incident heeft de directeur een gesprek gevoerd met de betreffende docent. In het kader van het onderzoek heeft [leerling] moeten opschrijven wat er precies was gebeurd. Ook heeft de directeur een aantal gesprekken gevoerd met verzoekster, waarin hij (de impact van) het incident nader heeft uitgelegd. Aanvankelijk kreeg [leerling] een schorsing van vijf schooldagen opgelegd. Deze dagen zijn gebruikt om onderzoek te doen naar het incident. De school heeft het incident gekwalificeerd als ernstig omdat het had kunnen leiden tot letselschade. De school heeft daarom besloten om volgend op de schorsing de verwijderingsprocedure in gang te zetten.

[leerling] is geen jongen met gedragsproblematiek, maar hij laat wel impulsief gedrag zien. Eerder dit jaar heeft [leerling] een andere jongen een vuistslag gegeven tijdens een ruzie. Ook kan hij andere leerlingen aansporen tot negatief gedrag. Wat dit laatste betreft weten de directeur en de mentor niet of [leerling] is aangesproken op zijn gedrag. Het is geen leerling die ondersteuning nodig heeft vanuit een Zorg Adviesteam, hij valt gewoon onder de mentor.

De school benadrukt dat de zorgen omtrent het gedrag van [leerling] geen verband houden met het voorgenomen verwijderingsbesluit. Wanneer het vuurwerk was afgestoken door het braafste jongetje van de klas, had dit volgens verweerder ook geleid tot een verwijderingsprocedure.

De school stelt dat zij het belang van [leerling] heeft gewogen door op een adequate wijze invulling te geven aan de zorgplicht. [leerling] heeft de mogelijkheid gekregen om (op afstand) vragen te stellen aan docenten over de leerstof en hij is in de gelegenheid gesteld om toetsen te maken. Ook heeft de school actief gezocht naar een andere school voor [leerling] en begin april 2019 een proefplaatsing gerealiseerd. De start op de nieuwe school verloopt goed.

[leerling] kan daar blijven als hij zich aan de regels houdt. Mocht de nieuwe school niet overgaan tot definitieve toelating, dan kan [leerling] alsnog niet meer terugkeren op de school van verweerder.

4. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

In het kader van de zorgplicht, wijst het samenwerkingsverband op het OPDC (orthopedagogisch en didactisch centrum). Bij het OPDC kunnen, anders dan vaak wordt gedacht, ook leerlingen terecht zonder gedragsproblemen, die betrokken zijn geweest bij een serieuze calamiteit. Vanuit het OPDC wordt dan, indien de leerling niet terug kan naar de school van inschrijving, in samenspraak met de school toegewerkt naar een passende onderwijsplek voor de leerling, zodat deze niet thuis hoeft te zitten. Wanneer een schoolbestuur gebruik wil maken van het OPDC, dan dienen zij de leerling op korte termijn na het incident aan te melden.

5. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Op grond van artikel 27c lid 2 sub b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO) kunnen aan de Commissie geschillen worden voorgelegd die gaan over de verwijdering van een leerling. Voor wat de beoordeling van de bevoegdheid van de Commissie betreft, stelt zij een voornemen tot verwijderen hieraan gelijk. Het geschil heeft hierop betrekking. Nu verder het verzoek tijdig is ingediend, is de Commissie bevoegd en is het verzoek ontvankelijk.

De beoordeling van het verwijderingsbesluit

Aan de bestreden beslissing van 29 januari 2019 ligt ten grondslag dat [leerling] vuurwerk heeft afgestoken en daarmee voor een dermate onveilige situatie heeft gezorgd op school, dat hij volgens verweerder van de school verwijderd dient te worden.

Voorop staat dat het bevoegd gezag ten aanzien van een beslissing als hier aan de orde een discretionaire bevoegdheid heeft. Als gevolg hiervan heeft het bevoegd gezag een zekere eigen beslissingsvrijheid bij de waardering van de ernst van het gedrag van de leerling en de op te leggen sanctie. De Commissie toetst hierdoor een verwijderingsbeslissing terughoudend en beoordeelt of verweerder in redelijkheid tot het verwijderingsbesluit kon komen.

Op grond van de stukken en het ter zitting verhandelde staat vast dat het vuurwerk door [leerling] is aangestoken in de klas. Ter zitting is duidelijk geworden dat het gebruikte vuurwerk van andere, meer ernstige aard is dan een knalerwt. Een knalerwt hoeft immers niet aangestoken te worden. Daarnaast is gebleken dat het vuurwerk zo krachtig was dat dit een gat in de schooltas van een leerling heeft veroorzaakt. Het standpunt van verweerder, dat het afsteken van dergelijk vuurwerk in een volle klas een handeling betreft die de veiligheid van de aanwezigen in gevaar brengt, acht de Commissie redelijk. Daarbij kan in het midden blijven op welke manier het aangestoken vuurwerk in de klas is verplaatst of gegooid. Dergelijk gedrag van een leerling kan in

beginsel, vanwege de ernst, reden zijn de leerling van school te verwijderen.

Dit standpunt van verweerder ten aanzien van de feiten is derhalve voldoende zorgvuldig. Maar ook wordt van verweerder verlangd dat hij alle relevante belangen die ten grondslag liggen aan zijn beslissing zorgvuldig heeft afgewogen. Daarbij dient sprake te zijn van evenredigheid tussen de gedraging van de leerling en de opgelegde sanctie.

De Commissie is hierover van oordeel dat verweerder in zijn schriftelijke voorgenomen verwijderingsbeslissing geen evenwichtige belangenafweging tot uitdrukking heeft gebracht. Van hem had verwacht mogen worden dat hij de belangen van [leerling] kenbaar had gewogen tegen het belang van de school. Deze belangen zijn voor [leerling] gelegen in het, na een eerdere scholenwisseling, thans goed presterend kunnen voortzetten van onderwijs in een vertrouwde omgeving, met vertrouwde klasgenoten en vrienden, tegenover het belang van verweerder, gelegen in een veilige schoolomgeving.

Uit vaste jurisprudentie blijkt dat de beslissing van het bevoegd gezag om een leerling te verwijderen, veelal samenhangt met de vragen of uit het wangedrag van de leerling een gevaar voor herhaling voortvloeit, hoe ernstig de rechten van anderen worden benadeeld en of het risico bestaat, dat het wangedrag door medescholieren zal worden nagevolgd. Die afweging is in de voorgenomen verwijderingsbeslissing noch ter zitting door verweerder tot uitdrukking gebracht. Wel heeft verweerder zich de belangen van [leerling] *na* de schorsing gedurende verwijdering aangetrokken. De evenredigheidsafweging is in tijd echter gelegen *voor* het principiële besluit over te willen gaan tot verwijdering. Evenredigheid dient mee te spelen bij de afweging of in deze situatie tot verwijdering zal worden besloten, of tot een minder zware sanctie. Nu een dergelijk afweging niet is gebleken leidt dit ertoe dat de Commissie het verzoek gegrond zal verklaren.

De Commissie wil niet onvermeld laten dat verweerder de zorgplicht door het vinden van een andere school voortvarend heeft opgepakt. Het strekt wel ter aanbeveling dat de school direct het samenwerkingsverband had ingeschakeld na het incident om ook thuiszitten te voorkomen.

6. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek gegrond.

7. AANBEVELING

Naast hetgeen is opgenomen in de overwegingen zijn er voor de Commissie geen redenen voor het uitbrengen van aanvullende, separate aanbevelingen.

Onderwijsgeschillen

**Geschillencommissie
passend onderwijs**

Aldus gedaan te Utrecht op 22 mei 2019 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. J.J.M. Cremers en drs. J.P.M. Wichers-Bots, leden, in aanwezigheid van mr. drs. K. te Mebel, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. drs. K. te Mebel
secretaris